

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hštv. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Isterski Lahi in naši Nemci.

Vsled ukaza pravosodnega ministerstva odredila je višja deželna sodnija v Trstu, da se morajo po vseh sodnih okrajih v Istri, kjer skupno prebivajo Italijani in Slovenci, oziroma Hrvatje, na sodnijskih poslopih obešene uradne table z zgolj italijanskimi napisi nadomestiti s tablamii z italijanskim in slovenskim, oziroma hrvatskim napisom. Ta odredba je tem bolj opravičena, ker v Istri prebiva 185.249 Slovanov in le 118.300 Italijanov. Ali vendar je ta pravična in državnemu temeljnemu zakonu primerna odredba pri italijanskih prebivalcih zbudila hudo nasprotstvo, ki se je najprej razodevalo v strastnih časnikarskih člankih in protestih ne samo isterskega deželnega odbora in nekaterih občinskih zastopov isterskih, ampak celo-deželnega odbora in mestnega sveta tržaškega. Končno pa je to nasprostvo tudi v pouličnih izgrelih stopilo na dan.

V Kopru so imeli 14. oktobra sejo občinskega zastopa, v kateri je bil sklenjen protest zoper gori omenjeno odredbo višje deželne sodnije tržaške. Ko so šli občinski odborniki domu, pozdravila jih je in spremljevala po ulicah druhal kakih 50 Italijanov z živio-klici na Italijo. Na hišna vrata, kjer prebivajo Slovenci in Hrvatje, pa so razbijali z velikim ropotom in krikom: Proč s Slovenci, proč s hrvatsko stranko, proč s Hrvati!

Istega večera imeli so občinsko sejo tudi v Piranu ter sklenili enak protest zoper gori omenjeno odredbo. Tudi tam so se po končani seji prepevaje in razgrajaje vlekli po ulicah. Toda razgrajanje se je kmalu spremenilo v dejanja. Italijanska druhal pretila je finančnim stražnikom slovenske krvi ter šla pred stanovanja dveh kanonikov. Tam so vlomili vrata, vdrli v kleti in kamenje metali v stanovanja. Od ondod so šli pred sodnijsko poslopje ter kamenje lučali vanj in tudi potokli mnogo šip. Razšli so se še le potem, ko so prišli žendarji in žugali, da bodo streljali. Ker je občinski zastop gosposkam naznanjal, da po odpravi italijanskih uradnih napisov ne more več porok biti za ohranitev miru, odposlalo je c. kr. namestništvo v Trstu 22. okt. posebnega uradnika s kompanijo vojakov v Piran ter ob enem pomnožilo tamošnjo žendarmerijo in finančno stražo.

Ti izgredi so se ponavljali 22. okt. zvečer o prihodov vojaštva in le po spravljenem obnašanju častnikov so bili odvrnjeni hudi dogodki. Množica je zopet pred sodnijskim poslopijem zahtevala, da naj se nazaj obesi prejšnji zgolj italijanski uradni napis, dokler se župan v družbi namestniškega tajnika dr. Hoheggerja ne prikaže ter ljudem v imenu komisarja ne dā zagotovila, da se italijanska tabla zopet obesi, kar se je 23. okt. v istini zgodilo. Zmagala je surova sila.

Pa kaj bi dalje poročali o takih, večinoma proti-

avstrijskih nemirih; bili so tudi po nekaterih drugih krajih. Jugoslovanski poslanci so zaradi teh dogodkov v državnem zboru vprašali ministra znotranjih zadev. Vlada je dala zagotovilo, da tam, kjer so že bili prebiti dvojezični napisi, da ostanejo, drugod pa da se bodo sčasoma napravili. In tako je res bila 5. nov. v Piranu na sodnijsko poslopje vpričo dveh vojaških čet pribita tabla z dvojezičnim napisom.

Te italijanske razgrajalce, ki so bili iz Italije našuntani, mora obsojati vsak pameten človek; čujte, le naši liberalni in nacijsionalni Nemci ne. Da, ti te puntarje očitno zagovarjajo in se z njimi bratijo. Pred tednom je namreč župan piranski poslal celjskemu mestnemu zastopu telegram, v katerem celjskim Nemcem izraža »sočutje in željo, da Nemci in Italijani končno zmagajo v težavnem narodnem boju, ki ga danes bojujejo“.

Primorski Lahi ščilijo radi v Italijo, naši zagrizeni Nemci pa radi v »raja«. Saj je nedavno celjska »Vah-tarica« pisala, da imajo Nemci in Italijani še drugo hišo razven Avstrije. Mi Slovenci pa smo in hočemo ostati le zvesti Avstriji, zato pa upamo, da nam bode vlada pravična na Primorskem, na Štajarskem in sploh povsod, koder se Slovenci ponašajo, da so Avstrijci!

Jezik občinskih pečatov.

Čeravno še Slovenci dokaj dobro bijemo težki boj za svoj obstanek in se junaško borimo za svoje pravice, vendar-le počasi napredujemo, kar se tiče napredka v narodnem oziru. Mnogokje se še nam kažejo sledovi nekdanjega tujega krivičnega gospodstva, sledovi tuje sile, česar si nismo sami krivi; ali da še marsikje sedaj vladajo na naši zemlji nemškutarji ali njih toliko hvalisana nemščina, to je naša krivda in naša sramota.

Tako še mnogi, mnogi župani po južnem Štajarskem uradujejo le nemški. Drugod je v tem oziru že nekoliko boljše, ali tam še navadno slovensko uradovanje venčajo nemški občinski pečati, kakor n. pr. v Ptujskem okraju. Ta okraj obsega 78 občin. Od teh ima le 13 občin popolnoma slovenske pečate, osem jih ima slovensko-nemške, vse druge pa, namreč 57, imajo na svojih pečatih le nemške napise. Ali je morda toliko Nemcev v tem-le okraju? Po zadnji ljudski štetvi ima ta okraj 47.193 ljudi, od katerih je 46.486 Slovencev in le 465 (?) Nemcev. Ti Nemci pa se skoro vsi razdelé na dve občini, in sicer jih je v Krčevini pri Ptuj 209 in na Bregu 149, ostalih 107 Nemcev pa pride na vse druge občine (76). In od teh 465 ljudi, kateri so navedli nemščino kot občevalni jezik, gotovo ni več, kakor kakih 150 pravih po rodu Nemcev, ostali pa so sami nemškutarji.

In tej po celem okraju razkropljeni peščici pravih in nepravih Nemcev na ljubo ima 57 občin le samo nemške pečate? Kje je tu slovenska zavest, kje pravi slovenski ponos? Župani, občinski odborniki, občani, ali se vam bodo že skoro odprle oči, da boste videli in spoznali, kako svoj lastni materin jezik zaničujete in teptate? Ako smo sami po nepotrebnem tako zatelebani v to nemščino, kako naj potem zahtevamo, da tuji spoštujejo naš slovenski jezik!

Le trinajst od 78 občin ima do sedaj samoslovenske pečate; oj malo je to in slabo znamenje prave narodne zavesti. Čeravno jih je tako malo, zato pa tembolj zaslužijo, da zapišemo v zlate bukve njih imena, ki so: Sv. Andraž v Slov. goricah, Sv. Elizabeta, Gradiše, Gruškovec, Levanjci, Sv. Lovrenc na Dr. polju, Sv. Marko, Mezgovci, Polenci, Skorišnjak, Slatina in Varea. Slov.-nemške pečate pa imajo: Sv. Barbara v Halozah, Cirkovice, Pacinje, Prvenci, Slovenjaves, Stoperce, Zaborci in Vintarovci. Teh osem občin tudi najboljše stori, ako svoje dvojezične pečate spremeni v samoslovenske. Ostale občine pa ne zaslužijo drugzega, nego da jih zapišemo v črne bukve, iz katerih tako dolgo ne bodo izbrisane, dokler svoje sramote ne odstranijo in ne pokažejo svojega samoslovenskega lica.

Kar smo tu pisali o jeziku na občinskih pečatih v Ptujskem okraju, velja ravno tako za druge okraje, kjer vlada ista neopravičljiva razvada. Slovenski župani, ne pozabljajte vendar, da ste predstojniki slovenskih občin!

Na naši zemlji tuji rod
Naj gost nam bo, a ne gospod;
Mi tu smo gospodarji,
In Bog in naši carji!

Res, na slovenski zemlji smo Slovenci gospodarji — ali ne z nemškim jezikom — temveč z nami naj tudi edino gospoduje naš mili slovenski jezik!

Cerkvene zadeve.

Prelat Fran Kosar.

(Dalje.)

»Kakoršna bo v deviškem stanu vaša ljubezen do Boga, takšna bo v zakonu vaša ljubezen zakonska. Navadite se že zdaj biti prizanesljivi, potrpežljivi, pohlevni, krotki, molčeči; učite se prenašati vsacega človeka, premagujte se ter si prizadevajte z vsakim človekom v miru in zastopnosti živeti. Tako bote zmiraj pripravljeni, biti tudi pohlevni in dobri možje in žene, naj vas zakliče Bog v zakonski stan, kedar bodi. Dobro se učite vsak po svojem spolu vsa dela opravljati, katera bi vas utegnili v zakonu zadeti; kolikor rečij znaš, za toliko ljudij veljaš. Bodite prav pridnih rok; lenoba zapravi časno srečo, a tudi dušo stori nesrečno. Navadite se že zdaj biti varčni. ... Če hočeš v jeseni žeti, moraš že na spomlad sejati, in če hočeš stare dni kaj imeti, moraš že v mladosti, kar je prav, varčevati začeti».

»Ne razvadite se predobro jesti in piti in premeško živeti. Bodite zadovoljni s tisto mizo, katero vam Bog po vašem stanu pogrinja. Človek ne živi zato, da bi dobro jedel in pil, ampak on je in pije zato, da živi. — Bodite sicer v svoji mladosti zmirom veseli; sv. pismo namreč uči: »Veseli se mladenič v svoji mladosti, in tvoje srce naj bo dobre volje v dneh tvojih mladosti; toda vedi, da te bo Bog čez vse to klical na sodbo.«¹⁾ — Veselje človeku vsako delo polajša, in veselo srce nam oslajša

težavno življenje; ali vaše veselje naj bo po nauku sv. apostola »v Gospodu«¹⁾, to je, brez greha. Praznih in nespodobnih norcev se vselej ogibajte; imejte Boga vedno in povsod pred očmi; bodite pametni in postavni — pamet je boljša ko žamet.«

»Ljubi sini in hčere! zdaj se učite od svojih starišev, kako je treba otroke v božjem strahu rediti; zdaj pridno opazujte, kako je treba otroke v božjem strahu rediti; zdaj pridno opazujte, kako težke dolžnosti da stariši imajo do svojih otrok. Polajšate jim njih skrb, radi jih ubogajte; zvesto izpolnjujte četrto božjo zapoved ... in glejte! Bog vam bo dal svoj blagoslov, da bote tudi v zakonu zvesto izpolnovali, kar četrta zapoved starišem nalaga. Bodite v samskem stanu dobri otroci, vbogljiivi, pridni in pobožni sini in hčere, in tako bote zmiraj pripravljeni, biti dobri stariši, pobožni očetje in matere, naj vas Bog v zakonski stan kliče, kedar bodi ...«

»Z zlatimi črkami pa v svoje srce zapišite nauk, da že v deviškem stanu svoje srce v živi veri in nepremagljivem zaupanju v Boga utrdite. Te dve čednosti, vera in zaupanje v Boga, ste dve najmočnejši podpori za zakonske ljudi v križih in težavah zakonskega stanu. Mladi ljudje, kedar se ženijo, si le zlate gradove, veselje in srečo v zakonskem stanu obetajo, zato ker jim še skušnje manjka. Toda ljubi stariši! le povejte svojim sinom in hčeram doma, koliko križev, težav in skrivnih britkostij zakonski stan s seboj pripelje.«

»Nemila smrt pobere starišem pridne otroke, odtrga od ženinca srca dobrega moža in vzame možu pridno ženo, edino njegovo podporo. Ljubeznivi ženini spremeni se v hudega, trdosrčnega, neusmiljenega moža, kateri z ženo hujše, kakor z deklo ravna; pa tudi ljubezniva nevesta le prepogosto svojo naturo spremeni, ter postane huda, zabavljiva, jezična, zapravljiva, razuzdana, nezvesta žena, pri kateri živeti je gorje!«

»Kušne bolezni razgrajajo pri živini, in kar so tedne in tedne težavno obdelovali, vkonča jim huda uima na eden dan po goricah in na polju ... Lačni in raztrgani otroci vpijejo in prosijo kruha in oblačila, milo jih gledata oče in mati, pa kaj da ni začem kupiti. Potrebe in bolezni pridejo v hišo, pa kaj, da ni v roke vzeti kaj. Stariši komaj čakajo, da bi otroci odrastli in jim vsaj na starost pomagali; ali glej! otroci zrastejo, toda namesto starišem pomagati, jim z zaničevanjem in žalostjo plačujejo, in ti, katerim so stariši življenje dali, svojim lastnim starišem smrt želijo. O takrat poka od žalosti očetovo in materino srce! »Ali še je Bog in Oče v nebesih« zdihujeta in »Bog je pozabil na naji« obupujeta! O, ni pozabil na vaji dobri Bog, ljuba zakonska! Trdno verujta: Še živi naš ljubi Bog in dobri Oče v nebesih, ki tudi vaji ljubi in za vaji skrbi ter vé, kako se vama godi. Trdno tudi zaupajta va-nj: on ki ptičice pod nebom živi in cvetlice na polju tako lepo oblači, tudi človeka pozabil ne bo. Da! če je tema pred našimi očmi in noč, in ni nikjer več pomoči za nas, takrat se nam vera in upanje v Boga, kakor dve mili zvezdici na nebu prikažeta ter nas vabita, pogledati proti nebesom, kjer naš stari, dobri Oče živi, ki nas svojih otrok pozabil ne bo. Glejte mladeniči in dekleta! vse to tudi vas lahko čaka v zakonskem stanu. Da torej v tacih in tolikih križih in težavah nad božjo previdnostjo ne obupate, treba je, da živo in trdno zaupanje v Boga v zakonski stan s seboj prinesete ...«

»Kakor hitro se v zaroke podate, pametno in modro juterno pismo napravite ... Mladim ljudem skušnje manjka, in kedar se ženijo nič naprej ne pomislijo, kaj bo, ako utegne mož umreti? — ako bi mož utegnil

¹⁾ Pridig. 11, 9.

²⁾ Fil. 4, 4.

ženo zaničevati? — ako bi v testamentu na-njo pozabil? — ako bi jo otroci na starost zavrgli? Z vsako sladko besedo se dajo zanoriti in menijo, da se le oženijo, potem je že vse dobro in prav. Ali to, ljuba mladina, ni po pameti. Le pogledjte okoli sebe, kako se marsikateremu staremu možu, posebno pa ženam zavoljo pomanjkanja pametno narejenih pisem godi. Celo življenje se je pridna žena trudila pri hiši in pri otrokih, na zadnje pa še toliko njenega ni, kakor bi si bila lahko prihranila, ako bi bila v mladosti za deklo služiti šla. Zato posebno vam dekletom rečem, zakaj ve bote največkrat goljufane, nikar sladkim obljubam preveč ne verjamite! Črno na belo mora vse zapisano biti, kar se vam obljubi; pametne priče tudi s seboj vzamite, ki bodo vse okoliščine modro prevdarile in lepo poskrbele za vas. Varujte se mož brez dobrega imena in vinu udanih, kateri se večkrat s policiem vina podkupiti dajo; v lice vam bodo sladko govorili, zraven pa vas ogoljufali od vseh strani. Torej pametno juterno pismo bodi vaša prva skrb ...

Nič manj navdušeno razlaga Kosar svojim ovcam dolžnosti zakonskega stanu.

«Največja dolžnost v zakonu je resnična, nasprotna ljubezen. Ali ravno pomanjkanje te sv. ljubezni toliko zakonov nesrečne stori ... Toliko je mož, ki imajo svoje žene kakor služabnice in dekle, kar pa ni po krščansko, ampak po pagansko. Tako se morate ljubiti zakonski, kakor je Kristus ljubil cerkev in je dal na sv. Križu življenje za njo, in težav svojega stanu ne bote občutili več. Možu, ki svojo ženo resnično ljubi, še jesti ne diši, če njegova žena poleg ne sedi; in žena, ki pravo ljubezen do moža ima, še kosca kruha v usta ne da, da bi ga možu polovice ne prihranila ...

Razstava cerkvene oprave.

„Vi pa bratje, nikar ne nehajte dobro storiti“.

2. Tes. 3, 13.

Našo škofijo krasi marsikatera koristna in potrebna družba, a jedna najkoristnejših je gotovo bratovščina vednega čiščenja presvetega Rešnjega Telesa v podporo ubožnih cerkev lavantinske škofije.

Trinajst let že neumorno deluje in vsako leto na jesen poveže bogato klasje — sladki sad svojega truda in ljubezni vernih kristjanov. Tako razstavo je priredila družba tudi letos in sicer v nedeljo 28. vinotoka v spodnjih prostorih stare gimnazije. Razstavila je namreč nasledno v tem letu izdelano cerkveno opravo: 2 pluvijala, 11 mašnih plaščev, 17 alb, 18 roketov, 7 vela, 6 plaščekov za spoved, 2 plaščeka za ciborije, 17 štol, 133 prtičev za kelike in 70 za lavabo, 44 korporalij, 30 pal, 35 humeralij, 12 pasnikov, 2 mašne bukve, 6 altarnih pultov, 24 suknjic za strežnike, 20 roketov za strežnike, 10 oltarnih blazink, 4 zvonске trake, 5 ogrinjal za pulte, 3 oltarna predgrinjala, 2 ogrinjali za monstranco in 2 žagradna ročnika.

Ob 11. uri so prišli milostlj. knezoškof, pokrovitelj družbe, da otvorijo razstavo. Pričakovalo in pozdravilo Njih je veliko število odličnih družbenikov in družbenic. Kmalu se je dvorana napolnila. Nato pa spregovorijo družbeni načelnik, preč. g. stolni dekan Lavrencij Herg, nekoliko ter so poročali o delovanju družbe blizo tako-le: »Naša družbo se je vedno zvesto držala velikega apostola naročila, katero daje svojim Galačanom, rekši: »Dokler tedaj čas imamo, storimo dobro vsem, zlasti pa domačim po veri.« (6, 10.) Družbini udje so se zbirali vsak dan pred sv. Rešnjim Telesom pobožno moleč, pa tudi bogate darove so žrtvovali v namen prepotrebne družbe. Da je temu tako, priča nam jasno ta razstava. Da! Družbini udje so z zatajevanjem in velikodušnostjo prinašali svoje darove v znamenje žive vere

in goreče ljubezni. In če je ljubi Zveličar pohvalil v evangeliju ubogo udovo, ki je vrgla v cerkveno pušico le en belič, rekši: »Resnično vam povem, da ta uboga udova je več vanjo vrgla, kakor vsi, kateri so v pušico metali« (Mark. 12, 43.), o koliko plačilo bo pa Zveličar onimodelil, ki so darovali v tako blag namen svoj težko zaslužen denar! Takih darovalcev pa je veliko; zakaj družba je prejela doneskov iz vseh župnij. Tukaj torej vidimo prihranjene novce iz cele škofije. Zlasti pa se je odlikovala v svoji velikodušnosti visokorodna grofica Nugent, ki je dala napraviti en mašni plašč, 1 stolo in eno albo. Neka blaga udova iz Lembaha pa je poslala 130 gld. za napravo cele mašne obleke za domačo župno cerkev. Stolna župnija mariborska je darovala 90 gld., Žitale 62 gld. in veliko župnij po 20 gld. S temi doneski so častitljive šolske sestre in tukajšnje gospe in gospodične izdelale to imenitno cerkveno opravo. Stala pa je vsa ta oprava okoli 2000 gld., kar je vse plačala družba. Slabi časi so sicer in vedno se pobira za dobre namene, vendar so verniki tudi to družbo letos prav pridno podpirali. Naj še jo podpirajo tudi za naprej, da bode v stanu tudi drugo leto prirediti enako razstavo.»

Zdaj pa spregovorijo milosilj. knezoškof: »Petkrat se mi je že ponudila prilika kot nadpastirju širne lavantinske škofije, da zamorem otvoriti razstavo cerkvene oprave. Vedno sem to delo storil z največjim veseljem; kajti ta družba mi je nenavadno ljuba in draga. Družba je letos zelo napredovala. Udov je prirastlo čez 900, tako da znaša število vseh udov čez 11000. Ravno tako so se pomnožili tudi doneski, katerih je okoli 2000 gl. Vsakoletna razstava cerkvene oprave je za družbo velike važnosti. Kar je za bogoslovca letna preskušnja, kar za vojaka parada pred najvišjim vojnim poveljnikom, kar za kmeta jesen, to je za to družbo vsakoletna razstava. Ravno je zdaj jesen, in tudi družba je nabirala svoje pridelke, ki so zares krasni. Mnogo je sicer družeb v lavantinski škofiji, a krona vseh je družba vednega čiščenja presvetega Rešnjega Telesa v podporo ubožnih cerkev lavantinske škofije. Delovanje te družbe zavzema celega človeka t. j. njeno delovanje se razteza na telo in dušo. Mnogo družbenikov namreč telesno deluje za društvo, s šivanjem, vezanjem itd., vsi pa brezdvomno duševno, moleč Zveličarja v presv. Rešnjem Telesu. Vsak ud ravna tako ali dela to, kar sta Marija in Marta delale v Betaniji, ko je bil Jezus pri njima v gosteh. Obe sta se trudili mu streči, Marta mu je stregla telesno, Marija pa je poslušala njegove besede. Obe je pohvalil visoki gost, ker sta obe storili lepo delo. Naši družbeniki so storili vse ob enem. Trije modri so najprej Jezusa molili, potem pa so mu tudi podarili svoje darove. Tako delajo tudi naši družbeniki. O, ta dobra dela bodo enkrat stoterno, tisočerno poplačana!

Za vse bode Jezus plačnik; jaz pa se še torej zahvalim vrlemu načelniku, preč. g. stolnemu dekanu za njegov trud, zahvalim se odborniku preč. g. stolnemu župniku F. J. Bohincu za izborna ldružbina predavanja, pa odborniku preč. g. duh. ravnateju K. Hribovšku za njegove nasvete in njegovo pomoč pri družbi, zahvaljujem se pa tudi blagorodni predsednici Ani Aichler in njunima prisednicama gospodični Mariji Schmiederer in Tereziji Pöschl za njih trud, požrtvovalnost in ljubezen do družbe. Zdaj pa otvorim to razstavo ter vam podelim svoj višjepastirski blagoslov«.

Kleče smo sprejeli blagoslov od svojega ljubljene nadpastirja ter si vtisnili Njih zlate besede globoko v srce, odhajajoč s trdnim sklepom za to velevažno družbo žrtvovati vse svoje dušne in telesne moči. In ti, ljubi lavantinec, ki še nisi ud te družbe in ki želiš, da bi se služba božja dostojno opravljala, ne samo v

tvoji domači župniji, ampak po širni naši lavantinski škofiji, veš, kaj ti povem, veš, kaj te prosim? Pristopi k tej družbi in še druge pridobi!

Frančišek Muršič.

Gospodarske stvari.

Vzgoja sadnikov.

Letos je bila sadna razstava na štirih krajih prirejena. Kar je pa posebno pomenljivo, je to, da se te razstave niso v mestu vršile, temuč v vaséh. To namreč kaže, da se je priprosti kmetič vzdramil, ter se začel zanimati za svoje gruške in jabelke. Gotovo upanje gojimo, da se bodo take razstave v bodoče množile, kmetovalec pa svoje sadnike skrbno gojil. O vzgoji sadnikov pa hočemo danes nekoliko spregovoriti.

Mili Bog je za svoja ljubčeka Adama in Evo naredil prelepi vrt ali ogradi; to paradiž pomeni. Najlepše sadno drevje je nasadil; menda tudi zato, da je pokazal, s čem bi se Adamci najbolj pečati morali. Sicer so bili časi, ko kmet za jablane nič porajtal ni. In akoravno se še zdaj zanikarneži najdejo, vendar je mnogo takih posestnikov, ki so si svojo hišico s sadnim drevjem okinčali; in tako prebivajo, rekel bi, v lepem raju. Da ti pa drevje ne postane štrclovje, da se pred časom ne posuši ali ne umrje, treba ga je gojiti od pete do vrh glave.

1. Vrh je treba osnažiti. Zgornji del drevesa se imenuje krona, brz zaradi okroglosti in lepote ob cvetu. Gospodar ne sme drevesu samovoljne rasti pustiti, temuč mora veje prikrožiti takoj že na mladem cepljaku. Kar je suhega, brz odstrani, kar je veter natrl, poreži. Tudi pregoste veje, ali skrižane, ki se glodajo, moraš primerno prerediti. Nekateri posestniki pa pravijo: Več je vej, več je sadja! Že morda, pa je tako drobičko, da bi ga lahko pozobal. Redke veje pa nosijo debel sad, ki je tudi okusnejši in stanovitnejši. Zatorej vzami žagico, pa pojdiva na delo! Črez dve leti boš videl veseli vspéh in razloček. Ščasoma se pa drevo postara, veje se mu začnejo sušiti. Osnaži ga; hirajoče veje požagaj, in drevo se omladi, pa zopet rodi. Tako že bogati Job pravi: »Drevo ima upanje, če je posekano, zopet ozeleni, in njegove mladike poganjajo« (Job. 14, 7.) Nekateri drevesa trebijo na pust, ti pa tega ne odlagaj, ker tačas boš imel zopet drugo delo, in sneg bi ti utegnil boljše veje polamati. V pozni jeseni je to delo na pravem mestu, ker zeleno listje ti kaže, kje žagaj, ali kje ne. Ko si vrh ali krono tako osnažil, moraš tudi:

2. Deblo zavarovati. Kar je pri človeku telo, to je pri drevesu — deblo. Mi pa se radi okovarimo zoper vročino in mraz, tako je treba tudi deblo zavarovati.

Stara drevesa začnejo prhniti na večerni strani, da do polovice sprhnijo. Take struge je treba z ilovico dobro zaphati, da ne pride mokrota do stržena, pa ti še bodo rodila na dvajset let. Po nekod se napravijo votline, ki zbirajo vodo; po zimi se dela led, ki drevesu jako škoduje ali ga raztreši; poleti pa tičice nanosijo nesnago in gnoj, kar še drevo prej ugonobi. Take lukinje z blatom dobro zamaši: tičicam pa napravi v zeleni kroni suho hišico, kjer bodo prebivale in ti veselo prepevale, pa gosanice obirale. Tako steblo, staro deblo, posebno ako si mu prhljadi in votline zamazal, še potem obéli. Vzami apna, kravjeka, blata iz stranišča, nekotika blišča ali drobnega peska, zmesi to z gnojšnico, ter z omelom vsa drevesa na sadniku obéli. To je že

samo po sebi lepo videti pri mesečini ali v adventu, ko k svitnicam hodimo, ali tudi opoldne. Da je pa tudi koristno, si že gotovo mnogokrat slisal, in na tem mestu bral. Koristno namreč, ker staro, trdo škornjo zglođa ali razjeda; ker špranje »zalota«, in zalego mrčesa zaduši; ker črn ali od rje napravljene proge zabrani ali tudi zaceli. Torej ne zamudi tega dela, da si staro drevje zavaruješ in ohraniš. Kar pa mladega drevja, ali cepljakov imaš, treba je pa ograditi ali ovezati, da lopov zajec ne pride glodat. To ti je zelo hudobna stvar, ki ga pa postave branijo na kmetovo škodo. Mnogokrat smo svojo zamudo prepozno obžalovali. Nekateri so cepljake mazali z mastjo, z mažo iz streliva, peska, blata itd., ali s pesjo mašo; pa v smrtni sili se jih je ta dolgo uhati strije tudi le lotil. Ako še nisi drevesc ovezal, brz to stori!

3. Pa tudi korenine zagnoji. Sicer bi se drevo samo redilo in gnojilo, ako bi mu ti ali veter listja ne odnesel; ker ga pa za steljo porabiš, moraš drevesu druge krme ali vlage dati, drugače dobi sušico, hira, ne rodi, in umrje. Vsako tretje leto mu okoli debla zemljo odkopaj jeseni, nanosi v to jamo gnoja ali potošnice, naj jo dež in sneg spere. Na pomlad pa zemljo zopet lepo zagri. Ako spremoreš, zagnoji celo zemljišče, in tako bo tvoj sadnik dobro oskrbljen, in sv. Miklavž ti bo nanosil obilno lepega sadu za stare in mlade zobe. Saj vsako dobro drevo rodi dober sad; lagodno drevo, ki pomeni neskrbnega gospodarja, pa ne more dobrega sadu roditi; zato bo posekano in v ogenj vrženo. S. G.

Sejmovi. Dne 17. novembra v Poličanah (svinjski sejem). Dne 19. novembra v Ljubnem, Ivnici, pri Sv. Juriju ob Pesnici, v Rušah, na Gornji Polskavi, v Podsredi, Slov. Gradcu in Šoštanju. Dne 21. novembra pri Sv. Juriju pod Taborom, v Ločah, pri Sv. Juriju ob Ščavnici, v Slov. Bistrici in Imenem (svinjski sejem). Dne 22. novembra v Arnožu in na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem).

Dopisi.

Od nekod v Laškem okraju. (O šolskih ranah.) Kak hrup je bil o svojem času, ko se je bila sklenila nova šolska postava. Kaj se je vse od nje pričakovalo; ali še dandanes se ta postava ni priljubila ljudstvu. Celo na liberalnem Dunaju je že lepo število ljudi, ki bi radi zamenili sedanjo šolo z boljšo versko. Ko se je pred par leti bila sprožila v zbornici poslancev misel, da se spremeni šolska postava, došle so zbornici peticije s stotisočnimi podpisi za spremembo sedanje šolske postave. To je gotovo najboljši dokaz, da ljudstvo za novo šolo ne mara, naj se to še tako skuša prikriti. Da imamo v Avstriji zares parlament, ki bi izražal mnenje ljudstva, smemo biti prepričani, da bi niti jedno leto sedanja šolska postava več ne ostala v veljavi. S to postavo so se ljudstvu naložila silna bremena; pa naj bi že bilo, ko bi od šole imeli primerno dobička! Kdor pazno opazuje, mora priznati, da uspehi nove šole niso v nobeni primeri z žrtvami, ki jih prinaša prebivalstvo zanjo. Posebno pa v nravnem oziru nova šola ne rodi najboljših sadov. Mi vemo, da učitelji po večini storijo svojo dolžnost, ali neuspehu je kriv napadni sistem ali sestav. Novi šoli manjka pred vsem potrebne edinosti. To kar uči učitelj, se večkrat le premalo strinja s tem, kar uči veroučitelj. V naši šoli se vse preveč gleda le na poduk, premalo pa na vzgojo, to se vidi pri otroku, ko gredo v šolo ali iz šole. Ne poznajo in ne znajo nobenega krščanskega pozdrava, ne

zmenijo se za gospoda, ne kmeta ali berača, srečaje ga. Letajo in kričijo, kakor bi iz norišnice prišli, pa ne iz šole! Še to, kar stariši doma otrokom v srce vtisnejo, v šoli nekateri učitelj zaduši. Nekaj posebnega se pa že dolgo opazuje; če se učitelj naveliča podučevati, dobi si odpust; ali če omožena učiteljica komaj po pet mesecev v šoli deluje, pa je vse dobro. Če pa kmet svojega otroka le par dnij v največji potrebi doma obdrži, že je opomin ali pa kazen nepovedana in tudi gotova. Ali bližamo se času, da popolnoma propade liberalna stranka, in torej upamo, da propade tudi brezverska šola.

Posesnik.

Od Sv. Petra pod Sv. gorami. (Znani nekdo) je naprosil prijatelja iz soseske, da je septembra in oktobra v Mariborskih in Graških časnikih marsikaj nasvetoval, kar bi bojda za nas Šentpetrane imelo dobro biti: enkrat je podučil g. župnika, da bi naj svoje dolžnosti bolje spolnjevali, drugokrat je namignil g. županu, naj si ne dá pri občinskih rečeh od g. župnika nič vmes govoriti. Naj se mi dovoli, da svetujem nekaj k temu in nekaj novega. Ta in vsak nasprotni dopisnik naj dobro premisli, kadar kaj govori čez duhovnike, kaj da piše. Pred kolikor ljudmi kdor duhovnike črni, da bi ljudi od njih ločil, tolikim ljudem škoduje zelo veliko, ker če ljudje ne marajo za duhovnike, tudi jih ne poslušajo in ne marajo za sv. zakramente. Kam pa pelje to? Več še bo tožb, več pobojev in požiganja. Ko bi se nemški dopisnik ravnal po naukih duhovnikov, da bi svoje stanovske in druge dolžnosti natančneje spolnjeval, bi bil spoštovan, tako ga pa vse pisano gleda in se jezi nad njim. Bodite tedaj previdni v besedah čez duhovnike! Potem mislim, da ni dopisnik prav zadel, ko spodjeda g. župnika pri županu. Vsakega človeka v fari bi moralo veseliti, če se razumejo prvi možje v občini, da skupaj delujejo za srečo ljudi. Prav veliko more v ta namen dušni pastir. Duhovniki so študirali vsaj toliko, kakor kdorkoli, in več ko kmetje, več ko učitelji, torej že vedo zavoljo tega besedo postaviti. Duhovniki pa še pridejo med ljudi več, kakor kdo drugi. Poznajo razmere in navade po bogatih hišah ter nadloge po najubornejših kočicah. Tak skušen človek bi ne vedel presoditi, kaj je tu in tam treba, in bi torej ne znal županu pametno svetovati? Ni torej govoril premišljeno nemški dopisnik, ki trga župnika od župana. Želimo, da pomaga znanost mir delati. Ker vidim, da je nemški dopisnik gibčen mož, bi mu rad nekaj novega svetoval. On je vnet za nemščino. Odkritosrčno me veseli, če zvem od kakega Nemca, da navdušuje Nemce, naj radi govorijo in pišejo nemški; naravno je tako, spoštujem ga. V Šentpetru smo pa sami Slovenci, le eden se je dal za Nemca vpisati. Naravno in edino pošteno je, nas vse priganjati, da se v slovenščini vadimo in jo ljubimo ter iz ljubezni do nje jo govorimo in pišemo; zraven se naj z nemščino bavimo, kolikor je neobhodno potreba. Na tak način bomo kazali, da smo narodni korenjaki, moški možje in ne pokveke nemškutarske. V ta namen naj vsak pomaga, kjer je mogoče; naj se pa na Srebrniku in pri Sokolu na deski pod cokljo na nemški »oder 3 fl.« spremenijo »ali v 3 gld. kazni«, ker todi vozijo samo slovenski vozniki; v Čehovci naj Schlosser postane ključar, Thon-Waaren-Erzeugung lončar, pod Kuñšpergom Wagner kolar, v vesi pa g. učitelj dá na šolski pečat dostaviti: »šolsko vodstvo v Št. Petru pod Sv. gorami«; ker je bedarija imeti popolno nemški pečat in spričevala samo po nemško spisovati v šoli, kjer ni niti enega nemškega otroka Trgovca bi naj imela za račun slovensko-nemške blanke in samo slovenske račune pošiljala. Mladi navdušeni gospod poštar nas bo tudi razumel, če mu s prstom pokažemo na slovensko.

zameri se človeku, ki pokaže drugemu, da ima na obleki blata. Mislim, da se še meni ne bo, ker sem hotel opozoriti na več nekrščanske in nenarodne nesnage. Da se bo nemški dopisnik postal spoštovanja vreden, dober sosed, skrben za svoj posel, previdnejši v pisanju, in kakor se spodobi, narodnjak, ne nemškutar, moral bo svojemu dosedanjemu prijatelju na kosmata ušesa glasno povedati, kakor Kristus skušnjavcu: Satan, poberi se izpred mene!

Iz Šmarja pri Jelšah. (Novi regiment.)

Letos meseca aprila smo se postavili vsak na svoje skornje in smo se vlekli za županovo suknjo, ali še le sedaj se je nam skazala pravica. Ali smo mi res zadnji na svetu in nič ne vemo? Dozdaj smo tiho bili in tuhtali, kako bomo znanprej svet vladali. Ne bomo zmiraj plačevali, ampak bomo tudi kaj zapovedovali. Ha — sedaj se bo pri nas drugače plesalo, ker imamo nov občinski odbor. Hočete-li vedeti, kako se bo v naši občini znanprej gospodarilo? Par skrivnostij že smem razodeti, ne da bi koga hotel žaliti. Torej poslušajte! Najprvo se morajo občinske doklade odbiti. Dozdaj smo komaj plačevali. Jaz imam še zmirom žulj na palcu, ker nikoli ni bilo zadosti. V bolnišnice ne bomo nikogar več poslali, najdoma na peč gre! Le tistega bi rad malo oštel, ki je rekel, da bomo morali iz Ribnice navoziti v vrečah zdravega zraka, da ne bo nihče več zbolel. Za župana si mislimo izbrati takega moža, ki bo ravne in pa lične postave je bo kaj pametnega ukrenil. Kar prve dni mora odpraviti dimnikarja! Kdo ga potrebuje? Bomo rajši sami dimnikarji. Kdor bo pa kaj zabavljal čez naše naredbe, bomo ga na županovo hišo obesili. Potem bo pa besedovanja konec. O priliki kaj več o naših težavah.

Iz Podsrede. (Slovo.) V zadnjem času pretakali smo osiročeni Podsrečanje dvojne solze, veselja in žalosti. Kako veselje, ko so se nam izpolnile naše srčne želje — postavile so se in blagoslovile kapele križevega pota na Staro goro! Pa kmalu so nam oči zalivale druge solze, solze žalosti, ko so nas zapustili toliko ljubljene častiti gospod župnik A. Lednik. Bili so nam skrben dušni pastir, ki so vodili svoje ovčice po najboljših pašnikih, skrben oče, ki so nam marljivo lamali kruh večnega življenja. Za njih osemletnega tukajšnjega bivanja se je večkrat obhajal sv. misijon in pogosto druge pobožnosti in cerkvene svečanosti. S tem so nam pa duhovno prerodili našo župnijo. To resnico spričuje redki slučaj, ki se pri nas že 106 let ni pripetil, da že namreč teče tretje leto, odkar je bil rojen zadnji nezakonski otrok. Gotovo so k temu veliko pripomogli č. g. župnik s svojimi bratovščinami, raznimi pobožnostmi in sv. misijoni. Svoje vsestransko in obilno delovanje pa so si ovenčali z nepopisljivo skrbjo in požrtvovalnostjo, s katero so nam pozidali krasne kapele sv. križevega pota. Bog jim zato obilno povrni njih veliki trud za naše neumrljive duše in daj, da bi na novi župniji toliko in še več storili Bogu v čast, župljanom pa in sebi v čast in večni prid!

Iz Frami. (Pogreb.) Dne 8. nov. smo imeli žalostno veselico, ki nam kaže resnico, da veselje in žalost tovariša si sta. Izročili smo namreč 17letno deklico v temni grob, kar je res žalostno za stariše in sorodnike bilo. Akoravno viničarska deklica, jo je vendar prav obilna tovarišija spremila, in še opletene in belo oblečene deklice so jo nosile, ker bila je Elizabeta Stavbar tovarišica dekliškega društva. Res, prav žalostna lošitev; č. g. župnik pa so jo nam v srčno veselje spremenili z milo besedo, katero se pokojni sestrici za slovo, nam pa v tolažbo in spodbujajo spregovorili. Rekli so: V veliki žalosti nam Bog vendar le še tolažbo in veselje deli.

nijo venci pri toliki bridkosti? Venec pomeni 1. zame največje veselje. Vidim in spoznam iz tega, da še zmiraj imam v svoji čredici tako mladino, ki še sv. čistost ljubi, jo varuje; med tem ko jo mnogoteri mladeniči in deklice zaničujejo in z nogami teptajo. Vidim, da si nauke in svaritve k srcu jemljete, in to me srčno veseli. Venec pomeni 2. za Vas največjo srečo, ker kaže na čistost duše in nedolžnost srca. Nedolžnost je tisti dragoceni zaklad na njivi našega srca, katerega je kupec evangelijski našel, pa šel in vse prodal, da si je kupil njivo z zakladom vred. Katera si nedolžnost ohrani v sedanjih zapeljivostih, ona je res najsrečnejša deklica. Deviška deklica misli na Boga, kako bi le Bogu služila in dopadala. Zato je srečna v življenju, srečna ob smrti, srečna v večnosti. Venec pomeni 3. za pokojno večno zveličanje ali nebeško krono; tisto krono pravim, pomeni, katere se je sv. Pavel toliko veselil, na smrt bolan, ko pravi: Jaz že hiram, tek sem dokončal, vero ohranil, in bodočki mi je založena krona pravice, katero bo Jezus dal meni, pa tudi vsem, kateri ljubijo njegov prihod. Pokojna tovarišica se je lani na god vnebovzetja M. D. v deklisko društvo vpisala; in zdaj šla v nedolžnosti svojega srca po zaslužen krono. Vzdignite torej, ovenčane deklice, mrtvo telo tovarišice, ter ga položite v hladno zemljo! Za slovo ji zapojte pesmico, in povabite vse svetnike in svetnice božje, naj njeno dušo zasejejo v nebeško veselje!

Iz Cirkovec. (Volilcem v pomislek!) Gosp. urednik! Vi nam zmirom naznanjate volitve, vendar mi do volitve ne pridemo. Ko so bile prvkrat volitve naznanjene, so nam jih kar prepovedali in odstavili — »rihtarja«. Zakaj? Gospoda v Ptujju že ve. Postavili so nam drugega. Sliši na ime Greif. Čudno ime, kaj ne? Po slovenski bi rekli: »Pograbi jih«. In res je prě vse pooblastila pograbil in je že mislil, da bo cirkovsko občino tako »namazal«, kakor je šolo. Pa da me razumete. Greif ali kakor smo rekli po slovensko Pograbi, je šole načelnik. Prevzel je neko delo in komisija je prišla in je rekla, da ni delo v redu. Kdo je tega kriv? Tisti vendar ne, kateri bodo plačali, ampak tisti, ki je za dragi denar delo prevzel in ta je, pravijo vsi — Greif. Pravi se, da je »gšeit«, pa so še pametnejši v cirkovski občini. Šola je tako namazana, da vse poljanke znajo boljše beliti. Kdo je odgovoren? Načelnik, ki je delo prevzel. Menda se on tolaži, da bode novo šolo boljše zbelil, katero obeta, če ga izvolijo za »rihtarja«, da jo bo postavil v Strasgojnici; te šole pa nam je toliko treba, kakor petega kolesa pri vozu. Če ima Greif voz s petimi kolesi — je za rihtarja, in kateri ga bodo volili, treba jim še tretjega očesa! Danes dosti — prišlo še bo več! Na noge, komur je mar za čast in blaginjo cirkovske občine! Volitev še ne bo kmalu, kedaj? povemo.

Od Sv. Bolfanka v Slov. gor. (Tridnevna pobožnost.) V cerkvenih prilogah »Gospodarja« 1890 in 1891 najdeš kratko zgodovino naše župnije v spomin stoletnice cerkve in duhovnije; sedaj pa smo obhajali devetstoletnico smrti sv. Bolfanka, škofa v Rezu — umrl je 31. oktobra 994. leta — in na to smo imeli tridnevno pobožnost — 28., 29. in 30. oktobra ter 31. sklep. Gosp. dušni pastir so nam to oskrbeli ter naprosili č. gg. sosedne duhovnike pridigovat in spovedovat. Dasiravno je bilo silno opravila s spravljanjem reje, listja, drv, vendar se je ljudstvo prav pridno, nepričakovano udeleževalo zjutranje in večerne pobožnosti. Kolikor je le mogoče bilo, so tudi sv. zakramente prejeli; tri četrti faranov je bilo pri sv. obhajilu; kaj ganljivo in hvalevredno, da so od večine družin vsi bili pri sv. mizi Gospodovi. Tudi šolarji se niso navolili

krščanskih družin na čast sv. družini Nazareški. Podobe so bile blagoslovljene, posvetili smo se sv. družini ter začeli sv. družino častiti. Bog daj in sv. Bolfank, naš priprošnik, pomagaj, da bomo sv. družino tudi v življenju posnemali! Prelepa hvala pa veleč. gosp. dekanu Jurčiču in drugim gospodom pridigarjem in spovednikom za tolike dušne dobrote; Bog plati!

Iz Negove. (Naši kašipoti.) Tekom časa se marsikaj izpremeni. Tako tudi pri nas. Naš »gemeinde-vorsteher«, gosp. Peter Kotzbek, kakor se sam najrajši podpiše, je po svojem mnenju izvanredno »kunštna« glava, dasiravno včasih kaj iztuhta, s čimer sebe in celo občino osmeši. Tako je n. pr. pred dvema letoma dal napraviti v naši občini krasne občinske kašipote po najnovejši »modi«. Bili so seveda nemški! In tiste oglate črke, oh, kako so se držale! Kako so bile medle, ali kako bi rekel? Ni čuda, da so se slednjič tudi gosp. županu usmilile. Zatorej je dal nemške kašipote odstraniti. Pričakujemo pa od njega, da kot župan slovenske občine napravi slovenske kašipote, da bomo o njem o svojem času mogli kaj boljšega poročati. Želeti bi sploh bilo, da bi postal čisto drugačen mož, da bi mu ne bila vera in narodnost deveta skrb.

Neduhovnik.

Iz Remšnika. (Na Radlu; letina; prošnja.) Dne 4. listopada, na zahvalno nedeljo, je bilo mnogo ljudstva pri Sv. Pongracu na Radlu. Zgoraj je bilo krasno, skoro spomladno vreme, ki ljudstvo vleče na hribe. Vsa dolina od Radla do Pohorja in do Pece je bila pod meglo. Taki prizori so v sedanjem času nenavadno lepi; kakor Jadransko morje leži pred ogledovalcem vsa dolina, samo barke še manjkajo. Prišla mi je na misel Gregorčičeva pesem: »Nazaj, nazaj v planinski raj!« Pobirali smo po robih popolnoma zrele jagode, tako okusne, kakor o letnem času. — Letina je bila tukaj dobra. Rži, pšenice, ovsa že dolgo ni bilo toliko, kakor letos; le koruze je manj. Tudi gruškovca so ljudje še precej nastiskali. Na onkraj Sv. Pongraca so nekateri posestniki nalili sadnega mošta po 30—40, eden celo 70 polovnjakov, kar je za delavce dobro, da se jim ne bodo grla posušila. — Radi bi skoro začeli cerkev sv. Pongraca staviti, in torej prosimo in opomnimo ude društva za zidanje, naj ne pozabijo na ta lepi hrib s svojim ponosnim razgledom in vabimo prijatelje lepote v naravi, da ne pozabijo na oltar božji v lepi naravi nekoliko drobiža položiti. Gospod bo odmerjal z dobro in natlačeno mero.

J. Ž.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetlega cesarja bode na pogrebu ruskega carja Aleksandra III. nadomestoval nadvojvoda Karol Ludovik. — Nizjeavstrijski katoliški shod je bil 12. in 13. nov. na Dunaju. Bil je zares sijajen. Govorili so dr. Lueger pozdrav, P. Freund o verski šoli, princ Liechtenstein o nalogi krščanske države, grof Sylva-Tarouca o organizaciji avstrijskih katoličanov, dr. R. Pattai o konservatizmu in P. Albert Weiss o sv. cerkvi in socialnem vprašanju. — Državni zbor bode zboroval do 10. decembra in dne 14. dec. se snidejo deželni zbori.

Štajarsko. Graški knezoškof, Leopold Schuster, so odpotovali v Rim in od tam v sveto deželo. — Prihodnje leto bode v Gradcu 12. shod vseh nemških kolesarjev. Pridrhalo bode jih tudi mnogo iz »rajha«.

Koroško. Celovski mestni očetje so v zadnji seji

kat. političkega in gospodarskega društva za Slovence. Ali to jako vrlo društvo se pač malo zmeni za celovške prenapetneže. Zadnjo nedeljo je priredilo javni shod v Štebnju pri Maloščah in bodočo nedeljo priredi tak shod v Kotmari vesi. Tudi podružnice sv. Cirila in Metoda marljivo delujejo. Čast, homur čast!

Kranjsko. Kranjski nemški liberalci so imeli ono nedeljo shod zaupnih mož. Izrekli so se zoper nemško-slov. gimnazijo v Celju in dvojezične napise v Istri. Ako bi bili dosledni, morali bi opustiti zahtevo dvojezičnih napisov v slov. Ljubljani! — Žebljarsko zadrugo snujejo v Kropi. — «Glasnika», lista za krščanske delavce in obrtnike, je izšla 1. številka.

Primorsko. Ministerstvo tirja, da mestni zastop v Gorici postavi ljudsko šolo za slovenske otroke. — Kmetijska in vrtnarska družba za Trst in okolico šteje 140 udov. Vse premalo! — Ono večer so v Trstu zaprli 6 Slovencev, ker so kričali «Živio Nabergoj, živio cesar Franc Jožef!» Če pa Italijani upijo «Eviva Italia, eviva Umberto!», pa se jim nič ne zgodi! — Nekaj isterskih slovenskih in hrvatskih velikašev ponese v kratkem svetlemu cesarju spomenico, v kateri bode opisan beden stan isterskih kmetov posebno gledé vinske klavzule z Italijo.

Ogersko. Franc Košut sedaj potuje po deželi in povsod mu prirejajo slovesne vsprejeme. Teh vsprejemov se ne udeležijo samo skrajni levičarji, pristni Košutovci, temveč vladni pristasi, da, celo nekateri uradniki.

Vunanje države.

Rim. Sv. oče so novemu ruskemu carju pismo izrazili sožalje o smrti carja Aleksandra III. in pridjali prošnjo, naj car Nikolaj nekatere poljske jetnike pomilosti.

Francosko. Nekega stotnika Dreyfussa, rojenega žida, so zaprli, ker je prodajal načrte o planinskih trdnjavah italijanski vladi. Taki domoljubi so židje, in vendar povsod silijo v najvažnejše službe, žal, da tudi v našem cesarstvu!

Belgijsko. Dne 13. t. m. sta se odprli zbornici brez prestolnega govora, temveč ministerstvo je oddalo neko izjavo. Nekateri mislijo, da je prestolni govor letos izostal zaradi 33 socijalističnih poslancev; bržčas pa zaradi adresne razprave, ki navadno traja štiri tedne.

Angleško. Pred nekaterimi dnevi je dal lord-majór ali londonski župan obed. Ministerski predsednik, Rosebery, je pri tem govoril o političnem položaju in rekel, da Anglija v vshodni Aziji z Rusijo skupno postopa. Izrekel je željo, naj se med Francosko in Angleško obnovi nekdanje prijateljstvo. Nevarnost za mir pa vidi Rosebery le v neizmernem oboroženju in hujskajočih listih. Želi, naj bi se mladi ruski car popolnoma zavedal svojih dolžnostij.

Nemško. Cesar Viljem razne uradnike kar odpravlja. Kakor poprej Bismarka, tako je odpravil kancelarja Kaprivija, in to je vzbudilo nezaupanje nekaterih zveznih vladarjev. Tudi pravosodnega ministra Schellinga je meni nič tebi nič odpravil, zdaj pa mu ne more najti naslednika. Cesar bi bržčas rad vladal absolutno ali neomejeno. To pa ne bode šlo!

Rusko. Vsled carjevega ukaza bode se v Moskvi postavil velikansk spomenik pokojnemu carju Aleksandru III., čegar pogreb bode v Petrogradu dne 20. nov. Na ta pogreb pride srbski kralj, črnogorski knez in zastopniki vseh evropskih vladarjev. — Dne 26. novembra bode pa bržčas poroka mladega carja Nikolaja s princesinjo Aliso.

Špansko. Zbornici sta se odprli dne 12. t. m. brez prestolnega govora, kakor na Belgijskem. Ministerski

predsednik Sagasta je prvi dan v zbornici senatorjev in poslancev govoril o delovanju nove vlade.

Azija. Kitajska je popolnoma pobita. Japonska vojska je brez težkot zavzela Kinču in Taljenvan. Kitajski vojaki so zbežali, čim so se nasprotniki pokazali. Kitajski cesarski dvor je v zbeganosti sklenil zapustiti glavno mesto Peking in bežati v Sinjanfu v provinciji Kjangsu. Trdnjavo Port-Artur je kitajski general z vojaki zapustil na ladje, in Japonci so zavzeli to sila važno trdnjavo, ne da bi se jim bil kdo upiral.

Za poduk in kratek čas.

Sanje so bile.

(Spisal Václav Kosmák, posl. Ciriljev.)

(Konec.)

Pretekli sta blizu dve leti. Imeli smo že drugo deklico in cela stvar bila je pozabljena.

Ali neko nedeljo je zopet zjutraj rano prišla gospodinja v mojo sobo nekako prestrašena. «Gospod doktor, kaj se mi je danes v noči pripetilo! Prebudim se, pogledam na omaro in — Bog bodi z nami — tam je stala stara Polačkova (tako se je imenovala mati te deklice) — kakoršna je živa. S povzdignjeno roko segala je ravno tja, kjer je bila tista britev. Hotela sem skočiti iz postelje in zakričati — ali v tem je že izginila. Bog me ne kaznuj — ali jaz pravim, da je ona ta zločinka! To sem si že davno mislila v duhu!»

»Umiri se! To se ti je le dozdevalo — ker neprenehoma misliš na njo in jo sumničiš!«,

»Ni se mi dozdevalo, pri moji veri, da ne. Saj je mesec svetil, kakor po dnevu, da bi lahko iglo opazil na zemlji — videla sem vse natanko! Vsa prestrašena nisem mogla potem niti zaspati in molila sem rožni venec.»

V tem je nekdo pozvonil. Gospodinja je šla odpirat in privedla je s seboj človeka iz sosedne vasi.

»Hvaljen bodi Jezus Kristus!«

»Amen na vekomaj. Kaj pa mi prinesete?«

»Gospod doktor, priti morate k nam ogledat mrtveca.»

»Kdo je umrl?«

»Stara Polačkova. Bilo je okoli enih po polnoči.«

Gospodinja je obledela in jaz sem tudi bil iznenaden. Ko je sel odšel, pa je šepetala: »Vidite, gospod doktor, da to niso bile sanje? Ona ubožica prišla mi je priznat zločin in me odpuščenja prosit, ker sem jo čestokrat zaklinjala. No, Bog ti odpusti in daj ti večno veselje in večna luč ti naj sveti, uboga duša!«

Dobra ženica je plakala.

»Slisiš, Barbika, ne povej tega nikomur!«

»Bog me varuj! O mrtvih le dobro!«

In držala je besedo! Vi ste prvi, kateremu to povem. Poznali niste ranjke, ne njenega bivališča. Vam sem to lahko povedal, ko sva se že o takih rečeh pogovarjala.

Jaz sem zmajal z glavo.

»No, ne majajte z glavo; to je resnica!«

»Saj vam jaz verjamem, ali čudno je to!«

»Čudno je to«, rekel je zdravnik in iztrkal pipo.

In kaj ti porečeš temu, prijatelj, ki to bereš? — Take prikazni morda nisi imel — ali gotovo je govoril s teboj v sanjah tvoj pokojni oče, ali tvoja mati, ali tvoj prijatelj; gotovo si videl obraz katerega svojih dragih in krasni svetlobi, kakor v severni luči. Kaj misliš? So-li bile to vsikdar le samo sanje — ali so morda prišli k tebi tvoji dragi z nadzvezdnih krajev na pogovor, ko

se je tvoj duh v spanju ločil od zemlje in se jim tako bolje približal? Odgovori ti na to srce! Razum tukaj ne zadošča!

Smešnica. Stari Žlak na Remšniku je začel svojemu konju polagati namesto ovsja žaganice in namesto sena praprot. Ne dolgo potem pa je ljudem pravil: »Komaj sem bil konja navadil, pa mi je bil — proč!«

Razne stvari.

(Blagoslovljenje.) V nedeljo dopoldne so milostlj. knezoškof v Radvanju pri Mariboru slovesno blagoslovili kapelo, katero je postavila občina, in tam sv. mašo brali.

(Sklep misijona) v cerkvi sv. Alojzija v Mariboru je bil preteklo nedeljo popoldne ob 4. uri vpricho milostlj. knezoškofa, ki so po misijonski pridigi nešteti množici navdušeno govorili, blagoslovili misijonski križ, podelili papežev blagoslov in zapeli zahvalno pesem ter blagoslov dali s presv. R. Telesom.

(V Konjice), kjer bo tamošnje »katol. politično društvo« zborovalo prihodnjo nedeljo, 18. t. m., je obljubil tudi g. državni poslanec Miha Vošnjak priti, da poroča o svojem poslanskem delovanju. Zbor utegne biti prav zanimiv.

(Umrl) je dne 30. oktobra t. l. kapucinski vikar na Reki, P. Lenart Vršič. Rodil se je v župniji sv. Petra in Pavla na Ptuj dne 24. febr. 1864; odgojen pa je bil pri Sv. treh kraljih v Slov. goricah in v mašnika posvečen dne 23. dec. 1888.

(Jareninskemu bralnemu društvu) sta darovala č. g. Jakob Zupanič, župnik pri Sv. Ožbaldy ob Dravi, 2 gld. in gosp. Anton Jager, posestnik na Poličkem vrhu, za sliko svetlega cesarja 1 gld. 10 kr. in za sliko sv. Cirila in Metoda 1 gld. 65 kr.; obema izreka odbor dostojno zahvalo.

(Očitno zahvalo) izrekajo farani pri Sv. Florijanu pri Doliču za sveti misijon č. g. misijonarjem od Sv. Jožefa nad Celjem in domačemu č. g. župniku M. Fideršku. Obhajanih je bilo nad 2000 in procesija pri sklepu misijona velikanska.

(Zaprli) so v Mariboru 6. t. m. v Pivolah rojeno 30letno deklo Marijo Kaiser, ker je bojda svojega otroka umorila.

(Zopet pod ključ.) Dne 7. t. m. so v Mariboru blizu kolodvora ujeli Pavla Veber, ki je iz Karlave v Gradcu dne 24. okt. ušel.

(Velika vročina v novembru.) Iz Sassare se poroča, da je sedaj na Sardinskem otoku taka vročina, kakor poleti. Toplomer kaže 37° C. Travniki in polja so sežgana, poljska dela praznujejo in živini manjka pitne vode.

(Zastrupil) se je v nedeljo po noči v Celovcu Alfonz Stefanelli pl. Preuterhof, mož grofice Meran, c. in kr. nadporočnik polka štev. 27 kralja Belgijcev. Bržčas se mu je pamet zmešala.

(Celjska »Vahtarca«) priporoča dne 8. t. m. svojim bralcem, naj vladnim naredbam gledé slov. zahtev tako nasprotujejo, kakor se je to zgodilo v Piranu v Istri. Kruta sila pijane sodrge se hvali! Oj kultura!

(Nesreča.) Pri Sv. Vidu niže Ptuja se je te dni enoletni deček igral z žveplenkami ter užgal kopico slame; pri tem pa se je grozno hudo opeknel.

(Ljubezniv brat.) Oferski sin Jakob Erloh v Radečah je hotel nedavno svojo sestro Heleno na polju z nožem zabosti. Na srečo pa prihiti žena nekega železniškega čuvaja ter jo reši.

(Zoper slov.-nemško gimnazijo v Celju) se je oglasil tudi občinski zastop v Marenbergu. Kaj pa, ko bi to gimnazijo preselili v Marenberg; oj, kaj bi potem rekli odborniki, ko je znano, da je med Marenberskimi otroki vsled ponemčevanja veliko »buteljnov«?

(Cvetoče jagode.) Neka Slovenka v Št. Pavlu v Savinjski dolini je našla pred nekaterimi dnevi v Reki nad Št. Pavlom jagodin cvet. V Reki je že sredi oktobra zapadlo precej snega.

(Trtno uš) so zasledili v občinah Kog, Žerovince in Mestni vrh v Ptujem okraju. Prepovedano je torej iz teh občin izvažati trte in rastline ali dele rastlin, v katerih bi utegnili biti trtna uš. Treba bode saditi po teh vinogradih ameriški trs.

(Nova železnica na Hrvaškem.) Železniška proga Našice-Požega, ki veže poslednje mesto z Osekem, bode se odprla dne 28. novembra t. l.

(Prvi tamburaški zbor v Savinjski dolini) se je ustanovil v Št. Pavlu. Člani se marljivo vadijo in nastopijo v kratkem.

(Smrt v moki.) V Mariborskem parnem mlinu »Styria« je Alojz Ojsnic, doma blizu Ljutomera, delal 8. t. m. v fretjem nadstropju. Bržčas se mu je spodrsnilo na gladkih tleh in padel je v žleb, kamor se siplje moka. Ko so ga pogrešali pri kosilu, začeli so ga iskati. Našli so ga res v žlebu, kjer se je zadušil v moki.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali gg.: dr. P. Stornik, ravnatelj c. kr. gimnazije v Mariboru, in č. g. Fr. Črnenšek, kaplan pri Sv. Pavlu za Bolsko, po 5 gld., č. g. France Hirti, župnik v Slivnici pri Mariboru, 2 gld., č. g. Jakob Tajek, c. in kr. voj. kaplan v Mariboru, 3 gld. in neimenovan v Mariboru 1 krono.

(Nov pripomoček proti trtni uši.) Poljedelsko ministerstvo je podelilo neki Mariji Brunner na Dunaju patent za novo sredstvo, ki pokonča trtno uš in pospešuje rast trte. Več nižjeavstrijskih vinogradnikov je bojda že poskusilo novo sredstvo, ki se je dobro obneslo. Dal Bog!

(Nesreča v premogokopu.) V premogokopu pri Mostu na Češkem se je oni dan primerila grozna nesreča. Blizu 20 premogarjev je bilo ubitih.

(Živinoreja.) V gospodarskem odseku državnega zbora se je parkrat razpravljalo o prošnji mesarskih zadrug, da se naj odpre rumunska meja. Odsek se je sicer izrekel zoper to, vendar vsa zahteva pride v državni zbor. Da je meso po velikih mestih tako drago, tega so najbolj krivi mešetarji, ne pa, da je v našem cesarstvu premalo živine.

(Mlad potepuh.) Tržaška »Edinost« piše: 12letni Hugo K. iz Sv. Jurija na Štajarskem pobegnil je z doma in se prišel klatit v Trst. Stražarji so zazačili tega »gospodiča« v neki kavarni na velikem trgu. S tem je žalostno končal veliki izlet, katerega si je privoščil dečko na neprostovoljne stroške očetove.

(Učiteljske spremembe.) Nadučitelj pri Sv. Duhu je postal g. J. Benko, dozday učitelj pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Za učitelja pride v Griže iz Šoštanja g. Franc Gostinčar. Učitelj je postal pri Sv. Križu na Murskem polju podučitelj g. Anton Herzog.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Janez Pavlič, provizor v Podčetrtku, pride za kaplana v Pišce. Prestavljeni so č. gg. kaplani: Alojz Šoba iz Pišec v Konjice, Robert Vaclavik s Sladke gore v Slov. Bistrico in Anton Raušl od Marije Snežne na Sladko goro.

Loterijne številke.

Trst 10. novembra 1894:	59,	4,	17,	70,	20
Line	»	«	3,	90,	34, 72, 25

Prva dunajska 2-5
zaloga oblačil za gospode
 3 Grajske ulice (Burggasse) 3.

Razprodaja
 izvršenih
oblačil za gospode in dečke.
P. N.

Razprodajam vsa izvršena
oblačila za gospode in dečke
po jako nižani ceni.

Suknene hlače za zimo gld. 3-50
 Suknene cele obleke za zimo " 10—
 Kratke raševne suknje (Sacco) za
 zimo " 5—

Za naročila po meri
 najnovejša domača in tuja modna sukna.

Z odličnim spoštovanjem

Leopold Klein
 krojaški mojster
 3 Grajske ulice (Burggasse) 3

Najboljše
žito-čistilne mline,

ki se sploh dobé, nadomeščajo vsako triéro,
 kjer razstavljeni, vedno s prvimi darili odli-
 kovani, potem stroje za pripravljanje

sirovega masla,

in druge stroje razpošilja pod mogoče ugod-
 nim jamčenjem in tudi proti plačilu na obroke,
 sl. društvom tudi na poskus

J. V. Chmelař, Chroustow, P. Bohdalua via
Polna. Češko.

Prosim, zahtevajte cenilnik!

Spričalo preiskovalne komisije pri raz-
 stavi žito-čistilnih mlinov v Pragi:

".... Čiščenje in razdeljenje zrnja se
 godi čisto, enakomerno. Gonilne moči se
 potrebuje zelo malo, mlin popolnoma zado-
 stuje in izvrstno deluje.

Ta mlin zelo priporočamo"

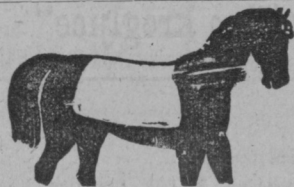
Razstavljalni odbor centralne kmetijske
družbe za Češko.

V Pragi, 16. majnika 1894.

Načelnik strokovnega odbora:
Jožef Keiwert, l. r.

Predsednik:
Knez Schwarzenberg, l. r.

1-8

Brez vsake neresnične hvale naznanjam,
 da sem celo zalogo združenih Bühler-jevih
 tovarn za volno povprek jako po ceni kupil
 ter prodajam od danes ca. 12.000 fijakerskih

konjskih odej

po skoraj neverjetni ceni à gld. 2-25. Čeravno
 tako po ceni, so vendar te odeje v modnih
 barvah z različnimi zabrnki, debele, kosmate,
 tople in trpežne, pokrivajo skoraj celega ko-
 nja ter so pripravne kot odeje za postelj.
 Kdor naroči nad 5 odej, dobi vsako za 10 kr.
 ceneje. Prosim, poskusite! Nepripravno se
 vzame nazaj. Naročila se izvršujejo proti po-
 vzetju ali predplačilu. Naslov:

Lang's Pferdedecken-Magazin
 Wien, III/2, Hetzgasse 40/j. 1-3

RAZGLAS.

Posojilnica v Mariboru podeli za šolsko leto 1894/95 iz
 ustanove rajnega gospoda **Franca Rapoca** visokošolcem

osem štipendij v znesku po 150 gld.

Pravico do teh štipendij imajo dijaki slovenske narodnosti,
 posebno iz Mariborskega in Šoštanjkega okraja in tudi taki, ki
 se po dovršenih naukih pripravljajo za stroge skušnje v dosegu
 doktorata.

Prošnje za štipendije, obložene s krstnimi listi, s pričevali
 uboštva, s pričevali o skušnjah in z indeksi, vložé naj se pri »Po-
 sojilnici« v Mariboru do 25. novembra t. l.

V prošnji naj se tudi omeni, uživa-li prosilec že od drugod
 kako podporo in v katerem znesku.

V Mariboru, dne 7. novembra 1894.

Ravnateljstvo.

Zahvala.

Za izvrstne knjige, katere so blagovolil
 častivredni gospod župnik **Anton Kocuvan v**
Lembahu tukajšni šolski knjižnici darovati,
 se jim najtopleje zahvali šolsko vodstvo v
 Lembahu.

Lembah, 13. novembra 1894.

Ant. Ornik.

Karl Soss

„H kmetu“

v Graškem predmestju št. 9
 priporoča za zimsko dobo svojo veliko zalogo
 po **najnižjih cenah.**

Vsi stroji za kmetijstvo
vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, trieure
 čistilne mline za žito
 rezalnice za krmo
 samodelujoče
 aparate proti peronosperi
 tlačilnice za vino
 tlačilnice za sadje
 mline za sadje
 predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v
 obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo
 razpošilja v najnovejših, najboljših konstrukcijah
IG. HELLER, DUNAJ
 2-2 Praterstrasse Nr. 49
 Bogato ilustrirani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastoj in
 poštne prosto.
 Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.
 Cene so se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!

Naznanilo.

P. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem dal svojo žganjarijo in proda-
 jalnico žganja gospodu

Vinko-tu Višnovič-u

v najem. Zahvaljujem se p. n. občinstvu za zaupanje, katero mi je skazovalo ter
 prosim, taisto tudi mojemu nasledniku skazovati.

Maribor, 1. novembra 1894.

Franz Swaty.

Oziroma na zgornjo izjavo, usojam si p. n. občinstvu po najnižji ceni sle-
 deče najboljše sorte ponuditi:

Jamajka rum najfinejši	1 lt. po gld. 3-40
" " jako fin	" " " 2-50
" " fin	" " " 1-60
Kuba rum	" " " 1-—
Konjak	" " " 3-—
Potem imam pravo, pristno slivovko, droženko in tropinko iz lastne žganjarije	1 lt. po gld. 1-—
punc-esenco , najfinejšo	1/4 " " " —50
" " fino	" " " " —40

ter fine in najfinejše likere.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Vinko Višnovič.

Maribor, 1. novembra 1894.

1-3

Tinct. chinae nervitonica comp.

(Prof. dr. Lieberja živčni lek.)

Edino pristen z varnostno znamko „križ in sidro“. Pripravljeno se pravilno v lekarni M. Fanta v Pragi, ter je že dolgo let znan kot živcekrepično zdravilo. Kot jako dobro domače zdravilo so znane **Št. Jakobove želodčne kapljice**, steklenica 60 kr. in 1 gld. 20 kr. Glavna zaloga: lekarna sv. Ane v Bozenu in lekarna „pri zlatem medvedu“ v Gradcu. Dobiva se tudi v drugih lekarnah v Gradcu in Mariboru. 3-40

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah zrasednega vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživiljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, otrpnenje udov, revmatizem pomaga čudovito in uteši bolečine. En steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni želodcu, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu da škrinjica zastoj in plača se na pošti voznina. Dobi se le samo pri **Benediktu Hertl**, graščaku na Goliču pri Konjicah na Štajarskem.

Zaloga v Mariboru pri **Alojziju Quandest**, gosposke ulice. 42-52

Med. univ.

1-5

Dr. M. Schmirmaul

ordinuje vsaki dan od 10.—12. ure
predpoldne in od 2.—4. ure popoldne
v Mariboru, Franengasse št. 9.

Posestvo in hiša na prodaj.

2-3

Gospod Tomo plem. Lackovič, posestnik in mestni uradnik v Sisku ima na prodaj kmetijstvo, ki meri 35 oralo, za 2800 gld. ter v mestu Sisku hišo za 4500 gld. Kdor hoče kupiti in več izvedeti naj se oglasi ustmeno ali pismeno pri gosp. **Jožefu Kerman**, agentu v **Strigovi** (Strido), Medžimurje.

Zaloga švicarskih ur.

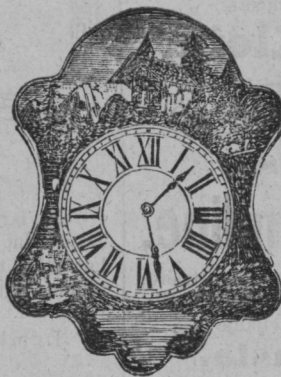
Teodor Fehrenbach
v Mariboru, gosposke ulice 26.

Naslednik **Ferd. Dietinger-ja**.

3-3

Stenske ure:

z leseno ploščo . . . fl.	1:50
z leseno ploščo z bu-	
dilnikom	2:—
bije vsake 1/2 ure . . .	3:—
bije vsake 1/2 ure z bu-	
dilnikom	3:50
bije vsake 1/4 ure z bu-	
dilnikom	5:50
z nihalom, gre 8 dni . .	9:—
z nihalom, gre 8 dni	
in bije	12:—
z nihalom, gre 8 dni	
in bije četrtinke . . .	20:—

Žepne ure:

nikelnate	2—5 fl.
srebrne	4—7 „
„ancr“	9—12 „
zlate ure za gospē . .	14—20 „
„ „ „ gospode . . .	25—35 „

Velika zaloga

zlatnine in srebrnine:

srebrni poročni pr-	
stani	40—60 kr.
zlati poročni pr-	
stani	1:50—4 fl.
dublélzlati uhani . .	1—2 „
14karat. zlati uhani .	2—4 „
šrebrne verižice . .	1:50—2 „

Zaloga optičnih reči: nanosnikov, očal à 50—70 kr., barometrov, termometrov, aerometrov, preskušanih Klosterneuburskih, preskušanih tehtnic za mošt, vino in žganje,

Naročila od zunaj se izvršujejo tčno, poprave pošteno, hitro in po ceni.

Lekarna „Zum goldenen
Reichsapfel“

J. PSERHOFER'S

I. Singerstrasse št. 15
Wien.

Kričistilne kroglice, nekdanje imenovane **univerzalne kroglice,** zaslužijo to ime po pravici, ker je veliko moč. Od več desetletij sem so te kroglice razširjene in malo takih družin je, pri katerih se to sredstvo ne bi našlo. Od mnogih zdravnikov se te kroglice priporočajo kot izvrstno domače zdravilo, posebno pri boleznih vsled **slabega prebavanja** in **zaprtega telesa**.

Jedna škatljica s 15 kroglicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljati po povzetju 1 gld. 10 kr.

Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati poštne in stane: 1 zavitek kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor jeden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v rdečih pismenih, katerega je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja 1 posodica 40 kr., prosto poštne 65 kr.

Trpotčev sok, ena steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenju nog, 75 kr. škatljica 50 kr., poštne prosto.

Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštne prosto 65 kr.

Življenska esenca (Pražke kapljice) steklenica 22 kr.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge framacetične specialitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje naročajo. — **Razpošiljana po pošti** se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju.

Pri dopošiljavi denarja (po poštni nakaznici), stane poština dosti manj, kakor po povzetju.

1-12